/ Sigismund

Wij Sigismundus mädh Gudz nådhe, Swerigis, Göthes och Wändes ... Endogh trogne Männ och Vndersåter, Wij ...

SOT // Utbrutna ligg. fol. extra stort format / Kungl. förordningar

Tillkomstår 1608
Digitaliserad år 2016

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Wij Sigismundus mådh Gudz nådhe / Swerigis / Göthes och Wåndes ꝛc. Konung.

Storförste till Finland / Carelen / Wotzkipetin / och Ingermanneland i Ryßland / och öfuer the Eester i Lifland Hertigh: Så och Konung i Pålen / Storförste till Littouen / Ryssen / Pryssen / Masuren / Samogitien / Kiowien / Wolhinien och Lifland / ꝛc. Herre. Tilbiude eder alle wåre Troplichtige Vndersåther / högre och Nedhrigere Stånd / Andelige och Wårldzlige / Adhel och Oadel / som vdi wårtt Arfkongerijke Swerige / byggie och boendes åre / Wår nådige helßen / Kongelige ynnest / Nåde och Benågenheet / mådh Gudh Alzmåchtigh tilförende. Endogh trogne Månn och Vndersåter / Wij på åtskillelige tidher / hafue besöcht eder samptligen / mådh wåre trychte Mandater och Schrifwelser / genom huilke wij eder noghsambt hafue förnimme lathid / wår Kongelige åhuge och Wårdnedh om alles eder Wålfård gaghn och båste / Såsom och ther bredewidh / lathid påstine / thed store Mißhagh wij hade till dedh Tyranniske / Beswårlige och Odrågelige Regemånte / som hertigh Carl någre åhr åt slagh sigh påtagedh / och öfuer eder iemmerligen öfuedh och brukedh / der vthinnan wij mådh eder / så nu som tilförende ett Cristelight och nådigt Mådhlidende hafft hafue och ån båre : Så förnimme wij likwål / Att sådane wåre Bref och Mandater / icke ens åre eder tilhande komne / mykidhmindre förelåsne / Vthan att wåre Tiånere och Brefdragere / som dem fram före och öfuerantwarde skulle / åre optaghne / och emot all Lagh och Rått / okristeligen pijnte / plågede / och om sider effter hertigh Carls befalning / iemmerligen ombrachte och af Dager taghne. Huarföre så åre wij förorsakede wordne / nu på nytt att lathe eder sampt och synnerligen / på dedh kårteste / wår Kongelige Wålmening och nådige wilie emot eder / Såsom och wårtt betånckiende vdi denne beswårlige handel / förstå och förnimme / Till deß (Gudh will) wij sielfue vdi egen Person / kunne komme eder till ytermere Tröst / Hughnedh och Beskermelse. Dogh först och främbst / wele wij eder nådeligen hafue påminnt och ihughkommed / den Eedh / Troheet / Hullskap och Råttrådighet / som i Oß för Gudh och heele Wårlden / åre plichtige och skyllige : Denn i och nu håreffter emot oß och wår elskelige kåre Son och Mans Arfuinge / deß tryggiere och stadigere bethe och bewijse / ia och förbåttre kunne / hwar Gudh alzmechtigh (som rychted går) hafuer kalledh den Omilde / Blodhtörstige Wåldsamme Försten för sinn Doom / Och taged den aff Daghe / huilken eder på altt Obestånd bracht / och en wiß förnåmbligh Orsak och Vrsprung warid hafuer / till all Fådherneslandzens sampt eder Olycke Fördårf och Nederfall : Genom huilckens Wålldsamme Regemåntte / i och icke allenest hafue mist edre laghlige och Låstige Priwilegier / som främfarne Sweriges Konunger eder vndt / och wår salige herr Fader / så och wij bebrefued och stadhfåst hafue / Vthan och i den Omilde Tyrannens tiltagne Regemånte / vthi sielfue Tråldommen förfalledh / huilcked i sielfue wål kunne see och förnimme / af allehande hans wåsen och handlinger / Och om i eliest wele vplata ögonen / och them noge besinne och betrachte / Så warde i wißeligen befinnendes / att hann emot oß huarken löffte / Eeder eller tillseijelser / dem han både Schriffteligh och Munteligh / widh Gudz helige Nampns åkallelse / och sin Siåls saligheetz förtappelse / offte giort / dogh slått intted achtedh / mykidt mindre hålled hafuer ; Therom huar och en i Swerige / och vthanlandz nåsten / wål år weterligidt. Ther nåst de Okristelige Tyranniske bedriffter / som han emot sin Förschriffning / hafuer brukad på wåre trogne Månn och RikzRådh / huilcke han Oskylldigt wijs / önckeligen hafuer af Dagher tagedh / Mådh mången annen trogen Oprichtig Swånsk och finsk Man / dem han hafuer lathid hengie / stegle / afhugge och ombringe / effter sin egen wilie. Huadh eliest edre Dagelige Beswåringer och Betungelser anlanger / wete i sielfue båst / som derföre hafue stå måst : Olaghlige vtschrifninger / Owanlige Beskattninger / Gårder / Skiutzfårder (medh ny påfund Löghn och dichten / att ded altt skulle lånde eder och Fådernes landet till gagn och båste) hafuer nåpligen waridt någen ånde opå : Hwarigenom han omsider hafuer eder så widt bracht och förfört / att han dedh skadelige och Onyttige Kriged och Blodhbadet i Lifland / emot wårt Wahl Konungarike Pålen / mådh eder tilhielp / vthan all råttmåtigh gifuen Orsak / hafuer påbegynnt / Dermådh så månge Otalelige tusend Swånske Mån / edere egne Blodhförwantter / Bröder och Barn / Frånder / Wåner och Slåchtinger / så iemmerligen / genom hunger / Brand och Swård åre omkomne / och nu vthi den stadh han berömmer sigh hafue lagdt dem vthi Bårg låger / liggie för Hund och Ram / Huilcke den Blodhtörstige Försten medh hugg och slagh / icke anners ån Meenlöse Får / hafuer fört på Slachtebencken / lathid Morde / ombringe och ihålslå / Swerigis Rijkes Jnbyggiere till ewigh Skam och Wahnåhre / och hos andere Natzioner till Spått och åt löije : Dedh år den frucht som den Tyranniske Försten (som sigh berömer till åhr och ållder ware kommen / och Konge Nampn och Titel sigh hafuer gifue lathidt) för eder och Fådernes landed / skaffadh haffuer. Och effter wij wål kunne tenckie / att förbemelte Hertigh / ingen godh Lårdom eller Testamentte / hafuer effter sigh lathit / hos samme sitt Skadelige Partij och efterlefuor / huilcke vdi deres föresatte Otroheet och Ondskö ånnu framhårde / Och kann skee effter hans ytherste wilie och Befalning / antingen medh hans Förstinna och Barn / heller andre nye Practiker och påfund / achte till att styrcke sitt wållde och vproriske Förrådelige anhang : Heller om ded dem icke Lyckes kunne / hafue i sinned att afhånnde och beröfue Swerigis Rikes Dråßel / Crone / Spire / Septer och Regalier : Skatt / Skytt / Skep / Arkelij och Krigzmunitioner / samptt anned mher huad de öfuer komme / och seden begifue sigh slått och grantt af Rijked dermedh. Derföre så år wår alsuarlige förmaning nådige wilie och befalning / att i huar och en i sin stadh / effter sitt Kall / welkor och lågenheet / gifue der grann och noghe achtt opå / widh Slåt / Befåstninger / örlighsskip och Hambner / att Swerigis Crone och Oß / sådant Spått / Skade heller afsachned icke skeer / antingen af Jnlendske heller Främmande / på de saker som framlidne Swerigis Konunger och wåre låflige Föråldrer / medh stor flijt och arbete / så och Vndersåthernes tilhielp / Cronen och Rijkedt till båste / åhre och Förswar / hafue förwerfwedh och sammendragidt / Vthan der någed sådant kunne tilbiudes / Atti då som årlige Swenske Månn / sattie eder samhelligen vp emot dem / Förtage och förhindre deres Onde förehafuende / Ehuadh ded då ware kunne / som de påbegynne / och lander Rijkedt till Nachdel och Skade / Oß och eder sielfue till störrre widhlöfftigheet: Wij wele fördenskull hårmedh / af Kongeligh högheet / Macht och Myndigheet / som eder råtte Lagh Crönte Konung och öfuerheet / hafue eder alle / Andelige och Wårldzlige / högre och nedrigere Stånd / aldeles befried / löse och ledhige giortt / för denn Eedh löffte och tillseijelse / som i antingen godhwillight / heller genom Råddhoge / hoot och Trugh / hertigh Carll / hans Förstinne och Affödhe giort hafue / Huilched J (vnder huadh skehn the dedh hålst frambåre eller eder påminne kunne) ingeledes skole ware plichtige att holle / Mykedmindre dedh partiedt någen hörsamheet eller lydne bewijse. Och så frampt i håreffter / som årlige vprichtige Swenske Månn / eder emot Oß och wår höge Kongelige Mandzarfwinger / troligen och wål förhållendes warde / Så skole i intet twifle / att wij eder medh all gunst och nåde wele ware bewågne / Och så förordne / att i widh lagh och Rått skole håldne blifue / Och når wij då sielfue / will Gudh / lyckligen ankommendes warde (thed wij innen kort tijdh förhoppes skee skall) wele wij alle saker / till den ånde foge / låmpe och lage / att i nåst Gudz nådige tilhielp / skole komme till en wiß Stadhga / Fridh och Roligheet / och eder förre Nåring och förkofring igen / Så och blifue Oplaßede / så wål för Wrångwijsom Oftyrigom Jnlåndskom / som för Främmande och vtlåndske Fiender. Der efter i eder f[illegible]kom[illegible]eligen [illegible]åtte måge / och alldeles till förlathe. Månn huar som (thed Gudh förbiude) anned skeer / Och i ånnu ythermere eder förföre och bruke lathe / vdi någen rebellisk handel emot eder Eedh och tillseijelse / then i Oß låfued och Sworidt hafue (thed wij dogh icke wele förmode) Så kunne i icke förvndre / om Gudh Alzmechtig / som Meenedere hater / och trogne elsker / först och främbst lather gå sitt hårde straff öfuer eder sampt edre Barn / så och andre som der till åre wållendes : Seden att wij förswåre och söke wår Råttigheet / den wij af Gudh och wåre höglöflige Föråldrer / och medh eder samhellige wilie / laghligen vnfåt och bekommed hafue / huilchen wij icke tenckie till att bårtt gifue / fast mindre tillstedie / att någen Månniskie skall Oß den håreffter beröfue : Om wij ån den till förswar / alle råttålskende Cristne Herrers och Potentaters hielp ach bijstånd / Wånners och våns wåncrs / Rådh och vnd såtning bruke skole. Wij förwåntte hår opå medh dedh alleförste / edert Schriffteli ge Swar / huad i effter eder Eedz Plicht / och denne wår troghne nådige Förmaning och Påminnelse / göre eller lathe kunne. Gudh almechtigh eder hårmedh ferdeles / samptligen och synnerligen / Nådeligen befalendes. Trychtt i wår Kongelige Stadh KRAKAV. Den Anno. 1608. Vti wår Regementz tijdh / i Swårige på dedh Femptonde. Och her i Pålen ded Förste och tiugunde.

Vnder wårtt Kongelige Secret.

u. d. 1608

ankommendes warde (thed wij innen kort tijdh förhoppes skee skall) wele wij alle saker / till den ände foge
ör Wrångwijsom Ostyrigom Inländskom / … Främmande och vtländske Fiender. Der efter i eder
handel emot eder Eedh och tillseijelse / the … och Sworidt hafue (thed wij dogh icke wele förn
andre som der till äre wällendes : Se … sökie wår Rättigheet / den wij af Gudh och
kall Oß den häreffter beröfue : Om … rättälskende Cristne Herrers och Potent
z Plicht / och denne wår troghne n … / göre eller lathe kunne. Gudh almec
wår Regementz tijdh / i Swärige … ed Förste och tiugunde.